

เลขเรียกหนังสือ.....	๑๗ 170.44 ภ.๒.11๗ 2546 ๑๖-1
เลขทะเบียน.....	101715
วัน,เดือน,ปี.....	20 ส.ย. 2546

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเพื่อทำการวิจัยเรื่อง ศิลปะการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามหลักพุทธธรรมนั้น เป็นการศึกษาค้นคว้าโดยอาศัยเอกสารตั้งที่นักประวัติศาสตร์ได้กระทำกันอยู่ หรือเรียกว่า การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) การวิเคราะห์ข้อมูลก็นำข้อมูลที่เก็บได้ทั้งหมดมาหาข้อสรุป อาจไม่ต้องอาศัยตัวเลขทางสถิติเป็นหลัก ฉะนั้น จึงมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้ ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูล

1.1 เอกสารปฐมภูมิ (Primary Source) ได้แก่ พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง พิมพ์ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2525 กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหลัก

1.2 เอกสารทุติยภูมิ (Secondary Source) เอกสารชั้นรองลงมาจากเอกสารหลัก เช่น ปกรณชั้นนอร์รถกตา และข้อเขียนของนักปราชญ์ผู้มีชื่อเสียงทางพระพุทธศาสนาที่ไม่ขัดแย้งกับแนวคิดหลักของคัมภีร์พระไตรปิฎก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 ด้านบุคคล ได้แก่ ผู้วิจัยเองและผู้มีส่วนสำคัญในการทำวิจัยให้สำเร็จคือผู้ที่เป็นที่ปรึกษาอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและขอให้ผู้ที่มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาทั้งที่เป็นบรรพชิตและคฤหัสถ์ช่วยเหลือบ้างในบางกรณี นอกจากนี้แล้วก็ได้นำไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นที่ปรึกษาอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น พระเดช-พระคุณท่านเจ้าคุณพระปริยัติโสภณ (เจริญ ปณฺญทีโป ปธ.๙) เจ้าอาวาสวัดหิรัญบุรี (วัดน้อย) เป็นต้น

2.2 เทปบันทึกเสียงในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลำพังข้อมูลจากเอกสารเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ผู้ศึกษาจึงใช้เทปบันทึกเสียง เพื่อความครบถ้วนของข้อมูลในขณะสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 อ่านเก็บใจความสำคัญเกี่ยวกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขจากคัมภีร์หลักคือ พระไตรปิฎก และคัมภีร์รอง ซึ่งเป็นเอกสารที่บันทึกและอธิบายความพุทธธรรม

3.2 ตรวจสอบข้อมูลโดยละเอียด ตามข้อมูลที่เชื่อถือได้ ดังนี้

3.2.1 พระไตรปิฎก

3.2.2 อรรถกถา (ตำราอธิบายพระไตรปิฎก)

3.2.3 ปกรณ์พิเศษ (เอกสารที่แต่งขึ้นในภายหลังโดยบุคคลผู้เป็นปราชญ์ทาง

พระพุทธศาสนา

แหล่งข้อมูล

1. ห้องสมุด 2. หนังสือ 3. ตำรา 4. พจนานุกรม 5. สารานุกรม

6. ผลงานวิจัย 7. บันทึกเทปจากการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนการนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า รวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ ก็นำมาจัดให้เป็นระบบ ดังมีรายละเอียด คือ

4.1 อ่านเก็บใจความสำคัญเกี่ยวกับวิธีการที่ถือว่าเป็นศิลปะของการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข จากพระไตรปิฎกและคัมภีร์รองลงมาเช่น อรรถกถา เป็นต้น

4.2 พิจารณาการตีความหรือการอธิบาย หรือการวิจารณ์ของผู้รู้พระพุทธศาสนา

4.3 นำข้อมูลที่ได้จากคัมภีร์มาวิเคราะห์โดยพิจารณาถึงเป้าหมายของพระพุทธศาสนา (เน้นโลกียสุข) พร้อมๆ กันไป

4.4 นำการอธิบายหรือการตีความหรือข้อวิจารณ์เหล่านั้น ร่วมกับความคิดเห็นของผู้วิจัยมาสังเคราะห์เป็นศิลปะการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามหลักพุทธธรรม โดยถือพระไตรปิฎกเป็นหลักแล้วนำเสนอในรูปการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description)